



Grey Scale #13



DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA OPK

~~SECRET~~
~~SECRET~~

Egz. Nr 1

płk doc. dr Jerzy MACHURA

**WYBRANE ZAGADNIENIA OSŁONY
PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH
DESANTÓW POWIETRZNYCH I KONWOJÓW
MORSKICH PRZEZ WOJSKA OPK**

Konspekt wykładu



140465

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASO WP
Archiwum Instytutu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

WARSZAWA

MARZEC

1973

140465



20 0139

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA OPK

~~SECRET~~
~~SECRET~~
Egz. Nr 1

plk doc. dr Jerzy MACHURA

WYBRANE ZAGADNIENIA OSŁONY
PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH
DESANTÓW POWIETRZNYCH I KONWOJÓW
MORSKICH PRZEZ WOJSKA OPK

Konspekt wykładu



40465

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Szefów Specjalnych
Nr ewid. _____

WARSZAWA

MARZEC

1973

40465

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K.Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA OPK

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

JAWNE

~~SECRET~~

~~SECRET~~

Egz.Nr . 1

Ameli. pt 12657z

Płk

Płk doc.dr Jerzy MACHURA

WYBRANE ZAGADNIENIA

OSŁONY PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH,

DESANTÓW POWIETRZNYCH I KONWOJÓW MORSKICH PRZEZ

WOJSKA OPK

/ konspekt wykładu /



BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynu Zbiorów Specjalnych

ewid.

40465

WARSZAWA

MARZEC

1973 r.

JAWNE



Przebieg wojny 1939-1945

Do opracowania tego materiału wykorzystano artykuł płk doc.
dr A.PRZENICZNEGO pt.: "Kilka uwag o osłonie przeciwlotni-
czej wojsk przegrupowujących się przez obszar POLSKI w począ-
tkowym okresie wojny"



Wojna

Ośłona przegrupowujących się przez terytorium kraju wojsk lądowych, ośłona desantów powietrznych i konwojów morskich to trzy zadania z serii popularnie nazywanych dodatkowych zadań bojowych wojsk OPK.

Dwa ostatnie zadania - ośłona desantów powietrznych i ośłona konwojów morskich w warunkach PRL można chyba zakwalifikować do grupy zadań dodatkowych, wykonywanych okresowo. Niemniej do wykonania ich konieczne będzie okresowe zaangażowanie znacznej ilości sił i dokonanie szeregu czynności organizacyjnych przed ich wykonaniem. Zadania te będą wykonywane równolegle z wykonywaniem przez wojska OPK zadania głównego i napewno będą miały bezpośredni wpływ na jego realizację.

Zadanie pierwsze - ośłona przegrupowujących się przez terytorium kraju wojsk lądowych - w warunkach PRL musi być kwalifikowana jako stały element składowy głównego zadania bojowego wojsk OPK. Do wykonania tego zadania wojska OPK muszą być przygotowane już w okresie pokoju. Opracowane w czasie pokoju plany działań bojowych wojsk OPK na szczeblu operacyjnym i operacyjno-taktycznym muszą uwzględniać realizację tego zadania w różnych warunkach sytuacji bojowej. Zagadnieniom związanym z organizacją i wykonaniem właśnie tego zadania przez wojska OPK poświęcę I-szą część wykładu.

rys.1 - ZADANIA WOJSK OPK

1

OSŁONA PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ
WOJSK OPERACYJNYCH PRZEZ TE-
-RYTORIUM KRAJU

2

OSŁONA KONWOJÓW MORSKICH

3

OSŁONA DESANTÓW POWIETRZNYCH

I. OSŁONA PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH PRZEZ
=====

WOJSKA OPK
=====

Na wstępie kilka słów o znaczeniu osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych i warunkach przegrupowania się tych wojsk na zewnętrzny front walki przez terytorium POLSKI.

Problem osłony przegrupowujących się wojsk aktualny jest przede wszystkim w początkowym okresie wojny /choć niemniej ważny może okazać się w innych okresach działań wojennych/, zarówno w wojnie z użyciem broni jądrowej jak i bez jej użycia. W obydwu wypadkach zachodzi pilna potrzeba przegrupowania znacznej ilości wojsk operacyjnych własnych i sojuszniczych przez obszar PRL, przede wszystkim w relacji wschód-zachód.

Wyjątkowo duże nasilenie przemarszu i przewozu wojsk operacyjnych przez terytorium POLSKI przewiduje się na początkowy okres wojny. Potrzeby natychmiastowego wzmocnienia wojsk osłonowych wzdłuż całej zachodniej granicy NRD wskazują na niemal równomierne nasilenie ich przemarszu przez całe terytorium POLSKI. Umożliwia to istniejąca sieć dróg kołowych i kolejowych przedstawiona na schemacie 2.

Pewne zróżnicowanie nasilenia przemarszu wojsk przez terytorium POLSKI może nastąpić dopiero w późniejszym okresie, po skryształizowaniu się sytuacji na poszczególnych kierunkach europejskiego teatru działań wojennych.

Możliwości przelotowe tej sieci komunikacji na kierunku wschód-zachód są znaczne. Odległość jednak od wschodniej do zachodniej

rys.2 - SYSTEM KOMUNIKACJI W PRL



granicy POLSKI średnio 600 km zmusi znaczną część przegrupowujących się wojsk do dniówkowania na terytorium POLSKI.

W tej sieci komunikacji wyraźnie uwidacznia się szereg punktów i rejonów newralgicznych /zaznaczonych na schemacie/ jak mosty na rz. ODRA i WISŁA oraz szereg węzłów komunikacyjnych, jak POZNAŃ, WROCŁAW, KRAKÓW i wiele innych oraz stacji przeładunkowych na wschodniej granicy PRL.

Wszystkie te newralgiczne punkty sieci komunikacji wymagają szczególnej obrony powietrznej w czasie intensywnego przegrupowania wojsk operacyjnych przez nasze terytorium.

Konieczna będzie także okresowa osłona rejonów rozśrodkowania i dniówkowania wojsk operacyjnych na całym terytorium POLSKI. To krótkie rozważanie, uzupełnione schematem pozwala przyjrzeć się "jednej stronie" zadania stojącego przed wojskami OPK.

"Druga strona" tego zadania to przewidywane "zainteresowanie" się przeciwnika przegrupowaniem naszych wojsk w przyfrontowej strefie komunikacji.

Jak wiadomo, w przeszłości państwa zachodnie przywiązywały, a obecnie państwa NATO przywiązują dużą uwagę do izolacji rejonu działań bojowych. Zachodnie koncepcje zakładają bezpośrednią izolację rejonu działań bojowych na głębokość do 1000 km, z tym że główny wysiłek izolacji najczęściej bywa koncentrowany na ²⁰⁰⁻²⁵⁰ głębokości 200-500 km od linii styczności bojowej. Przywiązując to do naszych warunków należy przypuszczać, że będzie to rejon między ODRĄ a WISŁĄ. 10-25% s/l.

W ramach izolacji pola bitwy siły powietrzne NATO mogą niszczyć i obezwładniać następujące obiekty:

- rejonny ześrodkowania wojsk i techniki bojowej;
- bazy zaopatrywania;
- mosty kolejowe i kołowe;
- tabor kolejowy i kołowy;
- stacje przeładunkowe;
- źródła zasilania trakcji elektrycznej itp.

Jak wielką uwagę przywiązują państwa zachodnie do izolacji rejonu działań bojowych świadczą przykłady z okresu II-giej wojny światowej, wojny koreańskiej oraz wojny w Wietnamie. Charakterystyczny przykład z okresu II-giej wojny światowej to izolacja rejonu działań bojowych wykonywana przez amerykańców i Anglików w 1944 r. w czasie inwazji w NORMANDII. Jej rozmach i obiekty uderzeń w maju, czerwcu i lipcu 1944 r. przedstawione są na trzech kolejnych schematach /3, 4, 5/.

Na schematach uwidocznione są działania lotnictwa oraz akcje sabotażowe wykonywane w tym samym celu.

Na schematach, na uwagę zasługuje duży rozmach tych działań i kolejność działań.

W pierwszej fazie działań /przed inwazją/ uderzenia wykonywano na stosunkowo małą ilość i chyba najważniejsze obiekty, jak: mosty, duże węzły komunikacyjne i stacje wyładocze.

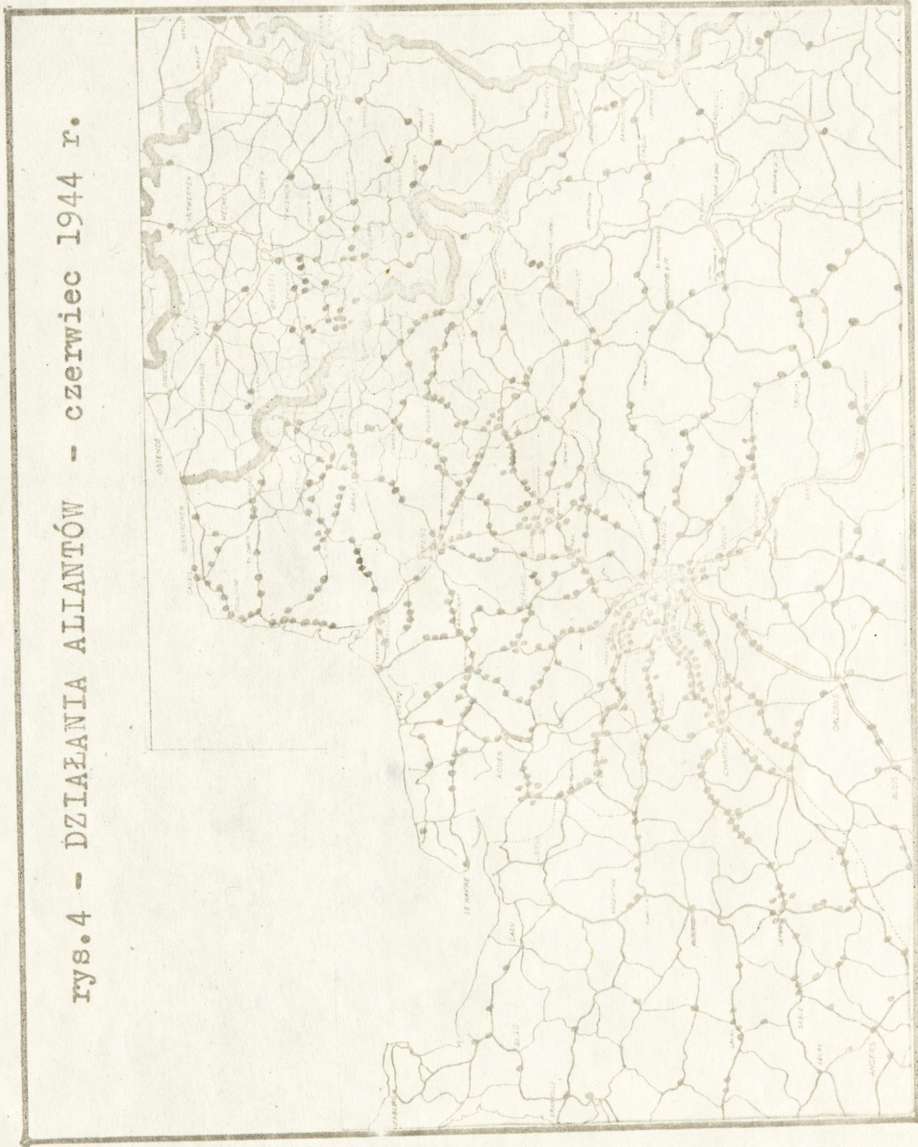
W drugiej fazie działań /początek inwazji/ uderzenia przeniesiono na terytorium FRANCJI i znacznie zwiększono ich ilość.

Trzecia faza działań /rozwińnięcie operacji desantowej/ była przedłużeniem drugiej i miała charakter nękający.

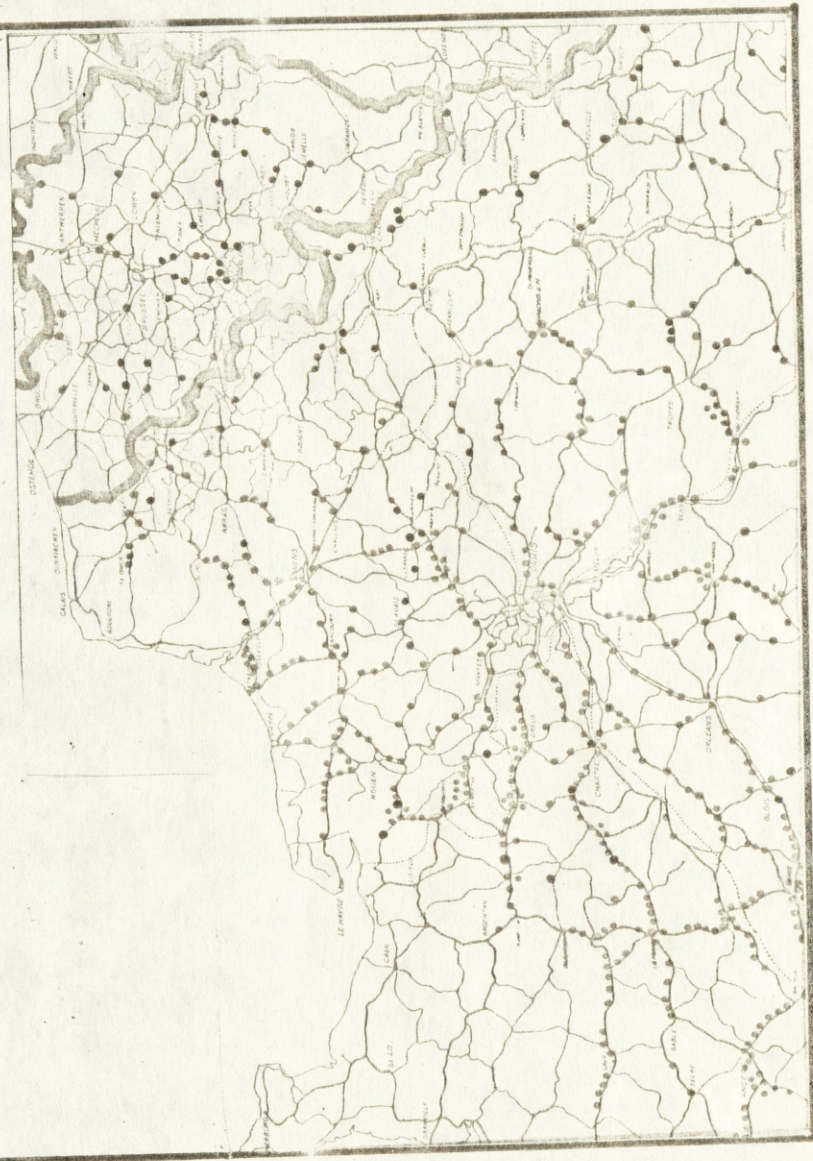
rys. 3 DZIAŁANIA ALIANTÓW - maj 1944 r.



rys. 4 - DZIAŁANIA ALIANTÓW - czerwiec 1944 r.



rys.5 - DZIAŁANIA ALIANTÓW - lipiec 1944 r.



Rezultaty tych działań - przewozy w tym rejonie zmalały o 20%
/stosunkowo niewiele/. Ale czas dotarcia wojsk do rejonów działań
zwiększył się 3-4-ro krotnie /bardzo dużo w tego typu operacji/.
Działania nękające spowodowały duże straty hitlerowców w sile
żywej i sprzęcie. Niektóre oddziały po dotarciu do rejonów działań
były zdziesiątkowane i niezdolne do walki.

W wojnie koreańskiej dezorganizacja systemu komunikacji
prowadzona była przez lotnictwo amerykańskie w znacznie większym
zakresie. Świadczy o tym fakt, że już w pierwszych czterech
miesiącach wojny na terenie Północnej KOREI - obok dużej ilości
taboru kolejowego i samochodowego - zniszczonych zostało 75 mostów
natomiast w ciągu całej wojny - ponad 2000 mostów. W rezultacie
działania te w znacznym stopniu utrudniły przegrupowanie wojsk
Armii Ludowej, jej zaopatrzenie oraz zmusiły do zaangażowania
poważnych sił do odbudowy i obrony obiektów i linii komunikacyj-
nych.

O aktualnym przywiązywaniu dużej wagi do izolacji rejonu
działań bojowych przez amerykańców dobitnie świadczy wieloletnia
wojna w Wietnamie. W każdej fazie intensywnych działań w tej
wojnie poważną ilość sił powietrznych przeznaczali do działań na
system komunikacji Północnego Wietnamu, Laosu i Kambodży.

Z zasady nie przerywano tych działań także w okresach tz.
"względnego spokoju".

Celami w tych działaniach były newralgiczne punkty na drogach
oraz same drogi kolejowe, kołowe i wodne.

Charakterystyczny jest przykład działań amerykańców na system
komunikacji w Płn.Wietnamie w końcu lat 60-tych obrazujący rozmac
tych działań i metodę. W tym czasie amerykańskie dążyli do ciągłego

utrzymania w stanie niezdatnym do użytku około 60 ważniejszych obiektów na terenie Płn.Wietnamu. Na ten cel przeznaczono w ciągu dłuższego okresu czasu 360 samolotolotów lotnictwa myśliwsko-bombowego. Siłami tymi w każdym dniu wykonywali uderzenia na 50% wyznaczonych obiektów, wychodząc z założenia, iż Wietnamczycy potrzebują średnio 2 dni na odbudowę i ponowne uruchomienie przeprawy, lub innego obiektu komunikacyjnego. Problem działań amerykańców na system komunikacji w Wietnamie jest tak świeży i na ogół znany, że nie ma potrzeby szerzej go rozpatrywać.

Kilka słów o współczesnych zachodnich poglądach na problem izolacji rejonu działań bojowych na europejskim teatrze działań wojennych. Jak wiadomo siły powietrzne NATO mają być w pierwszej kolejności wykorzystane do uderzeń na obiekty przeciwnika, których zniszczenie zapewnia zdobycie przewagi jądrowej i panowanie w powietrzu. Dopiero po wykonaniu tego zadania, główny wysiłek sił powietrznych ma być skierowany na izolację rejonu działań bojowych.

Nie wyklucza się realizacji tych dwóch zadań jednocześnie, szczególnie w warunkach wojny jądrowej.

W/g poglądów zachodnich, wielokrotnie potwierdzonych w czasie ćwiczeń, na izolację rejonu działań bojowych przewiduje się:
a/ w wojnie z użyciem broni jądrowej około 40% sił taktycznego lotnictwa uderzeniowego;
b/ w wojnie konwencjonalnej około 30% sił taktycznego lotnictwa uderzeniowego.

2500

500

1000 s/l dziennie

12 s/l - 1000

W świetle tych założeń w pierwszych 3-4 dniach wojny na izolację rejonów działań bojowych na terytorium POLSKI może być wydzielone około 3000 samolotów tj. 750-1000 s/l dziennie /w obliczeniach uwzględniono wzmocnienie sił powietrznych NATO przewidziane na M+20/.

Sposoby realizacji izolacji rejonu działań bojowych na terytorium POLSKI przez siły powietrzne NATO mogą być różne.

Każdorazowo przed wykonywaniem tego zadania, lub w początkowej jego fazie, przewidziane są działania w celu obezwładnienia systemu OP przeciwnika.

W wypadku konfliktu zbrojnego z użyciem broni jądrowej najbardziej prawdopodobne wydają się naloty zmasowane małych grup samolotów, jednocześnie na 2-ch, a nawet 3-ch kierunkach operacyjnych, wykonywane na różnych wysokościach /z przewagą H małych/, z szerokim zastosowaniem radioelektronicznych środków zakłócających. Naloty takie umożliwiają jednocześnie obezwładnienie dużej ilości obiektów na znacznym terytorium POLSKI.

Skutek!

Dla strony broniącej się naloty takie nie są wygodne, umożliwiają jednak uzyskanie najwyższego współczynnika wykorzystania środków obrony powietrznej, a jest to przecież jeden z poważnych czynników uzyskania sukcesu w walce obronnej.

Dlatego też nie można wykluczyć nawet w warunkach wojny jądrowej, stosowania przez przeciwnika innych sposobów działań jak np. działania na wąskim froncie na wybrane rejony lub pasy na terytorium POLSKI.

Nie można także wykluczyć dążenia do postawienia przez przeciwnika przy pomocy sił powietrznych zapór jądrowych na zasadniczych rubieżach wodnych w POLSCE. Działania takie pozorowano na kilku

B7 - sawła front
Bk - czoła front

ćwiczeniach NATO, zakładając jednocześnie zmniejszenie możliwości przegrupowywania wojsk strony przeciwnej w ciągu jednego dnia działań średnio około 30%.

W warunkach prowadzenia działań wojennych bez użycia broni jądrowej izolacja rejonu działań bojowych będzie znacznie trudniejsza, a realizacja jej mniejszymi siłami musi trwać znacznie dłużej. Stosunkowo duża ilość sił potrzebna do zniszczenia poszczególnych obiektów środkami konwencjonalnymi zmusi przeciwnika do koncentracji wysiłku na wybranych rejonach lub obiektach, działań wielokrotnych, kolejnego oddziaływania na obiekty i rejonu itp. I w tym wypadku należy liczyć się z nalotami zmasowanymi małych grup samolotów, najczęściej z jednego kierunku, na różnych wysokościach, bardzo często o zmiennym profilu lotu, szeroko wykorzystujących środki zakłóceń radioelektronicznych. Jedną z wielu przewidywanych form izolacji rejonu działań bojowych przez przeciwnika może być rozpoczęcie uderzeń na obiekty położone na rubieży rz. WISŁA, a następnie sukcesywne przesuwanie działań w kierunku rz. ODRA.

Mówiąc o izolacji rejonów działań bojowych przez nieprzyjaciela, w warunkach nie stosowania broni jądrowej i konieczności zaangażowania do wykonania tego zadania dużej ilości lotnictwa, warto zasygnalizować wykorzystanie w ostatnim okresie wojny w WİETNAMIE telewizyjnych i laserowych urządzeń bombardierskich. Podobno, dzięki zastosowaniu tych urządzeń uzyskano wielokrotnie większe rezultaty bombardowań, co w niedalekiej przyszłości może spowodować zmniejszenie potrzebnej ilości sił powietrznych do izolacji rejonu działań bojowych, lub przy zastosowaniu dotychczasowej ilości sił znacznie zwiększyć rezultaty ich uderzeń.

Fakt ten już dzisiaj rzuca nowe światło [redacted] na organizację i formy prowadzenia izolacji rejonu działań bojowych przez przeciwnika oraz zmusza do zastanowienia się, w zarysowującej się nowej sytuacji, nad problemem obrony powietrznej przegrupowujących się wojsk, osłoną systemu komunikacji itp.

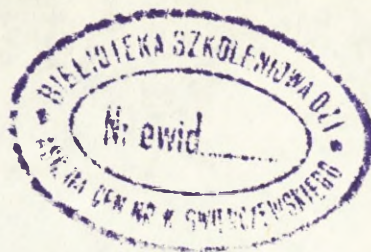
Dotychczas historia wojen nie dostarczyła nam przykładu całkowitej izolacji rejonu działań bojowych przez jedną ze stron walczących.

ETW!

Zdajemy sobie jednak sprawę, że na europejskim teatrze działań wojennych w obecnej dobie jej rozmiary mogą być znacznie większe niż w przeszłości. Obok lotnictwa wyposażonego w broń jądrową, mogą być do tego celu użyte samoloty - pociski, a także broń raketowa.

Wszystko to raz jeszcze podkreśla znaczenie osłony wojsk operacyjnych przegrupowujących się przez obszar POLSKI - obszar o wyjątkowym znaczeniu tranzytowym w naszym Układzie. Jednakże w żadnym wypadku nie wolno nam tego problemu zawężać li tylko do bezpośredniej osłony przegrupowujących się wojsk. O wiele większe znaczenie dla pomyślnego przegrupowania wojsk operacyjnych będzie zawsze miała skuteczna osłona systemu komunikacji i tych obiektów komunikacyjnych, z których będą one w trakcie przegrupowania korzystać.

Izolując rejon działań bojowych przeciwnik rzadko będzie decydował się na wyszukiwanie kolumn maszerujących wojsk, zgrupowań wojsk - celów ruchomych, maskowanych, poruszających się w większości nocą. Znacznie łatwiej będzie mu wykonywać uderzenie na obiekty komunikacji - obiekty stałe i w rezultacie skuteczniej dezorganizować przegrupowanie wojsk. Wyżej wysuniętą tezę potwierdza dobitnie historia radzieckich wojsk obrony powietrznej.



W drugim okresie II-giej wojny światowej większość sił obrony powietrznej /LM i naziemnych środków OP/ wykorzystywano do bezpośredniej osłony przyfrontowych przepraw i innych obiektów komunikacyjnych w celu zapewnienia sprawnego przegrupowywania i zaopatrywania wojsk operacyjnych.

Jaka zatem winna być koncepcja organizacji i prowadzenia obrony powietrznej przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez terytorium POLSKI. ?

Na wstępie stwierdziłem, że osłona przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez terytorium POLSKI musi być elementem składowym głównego zadania bojowego wojsk OPK PRL. Mało, w początkowym okresie wojny może stać się jego głównym elementem składowym i dominować w czasie w realizacji głównego zadania bojowego.

Jest rzeczą bezprzeczną, że wojska OPK do wykonania tego zadania muszą być przygotowane już w okresie pokoju.

Nie znaczy to jednak, że system OPK już w czasie pokoju musi być budowany pod kątem wykonania tego zadania. System OPK musi przede wszystkim zapewnić obronę powietrzną głównych obiektów ekonomicznych i administracyjno-politycznych w państwie. Jednocześnie jednak, winien on stanowić pozycję wyjściową do wykonania szeregu zadań dodatkowych, w tym w naszych warunkach, przede wszystkim osłonę przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez terytorium Kraju.

Ta pozycja wyjściowa oraz inne formy przygotowania wojsk OPK w czasie pokoju nie mogą zdradzać zamiaru osłony przegrupowania wojsk operacyjnych przez terytorium kraju, ani też w trakcie działań utrudniać przeprowadzenie manewru wysiłkiem obrony powietrznej z jednego pasa komunikacji na drugi, z jednej rubieży

na drugą rubież, których znaczenie każdorazowo będzie określał konkretny plan przegrupowania wojsk.

To ostatnie stwierdzenie wyraźnie sugeruje konieczność przygotowania wariantów osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez terytorium kraju, w zależności od szeregu warunków.

Co zatem winna zapewniać wymieniona wyżej pozycja wyjściowa wojsk OPK do osłony przegrupowania wojsk operacyjnych i jaki winien być zakres przygotowań w okresie pokoju do osłony przegrupowania przez terytorium kraju wojsk operacyjnych?

Przewidując wykorzystanie wojsk OPK do osłony przegrupowania wojsk operacyjnych czynniki planujące przegrupowanie powinny już w czasie pokoju dostarczyć wojskom OPK trasy przemarszu wojsk, określić ich znaczenie, ustalić punkty newralgiczne na tych trasach wymagające szczególnej osłony, przedstawić warianty przegrupowania wojsk dla różnych sytuacji /np. wojna z zastosowaniem BMR, bez niej, w początkowym okresie wojny, w trakcie jej trwania itp./ uwzględniając czasy przemarszu, natężenie na określonych trasach, rubieżach itp. Wojska OPK winny także wiedzieć jakie organiczne środki i siły OPL wojsk i na jakich warunkach będą mogły być wykorzystane w systemie OPK do osłony przegrupowujących się przez terytorium kraju wojsk operacyjnych.

Informacje te są niezbędne do organizacji osłony przegrupowania wojsk operacyjnych niemal przez wszystkie szczeble wojsk OPK.

Nie posiadając tych informacji nie może być mowy o racjonalnym, planowym i skutecznym wykonaniu tego zadania przez wojska OPK.

Informacje te powinny stanowić podstawę opracowania operacyjnej koncepcji /zamiaru/ osłony przegrupowania wojsk operacyjnych przez wojska OPK.

Z koncepcją tą, /zamiarem, lub nawet głównymi elementami operacyjnej decyzji/ i wynikającymi z niej zadaniami powinny być zapoznane Korpusy OPK już w czasie pokoju.

Koncepcja ta, będąca swoistym rozwinięciem operacyjnej decyzji do wykonania głównego zadania przez wojska OPK winna zawierać:

- wnioski z operacyjnej oceny przewidywanych wariantów przegrupowania wojsk operacyjnych;
- wnioski z operacyjnej oceny przewidywanych działań nieprzyjaciela powietrznego na przegrupowujące się wojska operacyjne;
- operacyjny zamiar osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych /w/g wariantów/ obejmujący obiekty, rubieże koncentracji głównego wysiłku obrony powietrznej, sposoby osłony, zasady wykorzystania rodzajów wojsk OPK i dowodzenia wojskami OPK;
- zasady i sposoby wykorzystania wojsk OPK w systemie OPK w czasie osłony przegrupowania wojsk operacyjnych;
- zasady i sposoby współdziałania wojsk OPK z osłanianymi wojskami operacyjnymi, szczególnie w zakresie wykorzystania ich organicznych środków OP;
- zadania bojowe dla korpusu OPK, wynikające z w/w elementów operacyjnej koncepcji osłony przegrupowania wojsk operacyjnych oraz warunki przygotowania do ich realizacji, przydział dodatkowych sił OP, wzmocnienie jednego Korpusu OPK siłami z innych Korpusów OPK itp.

Korpusy OPK w oparciu o otrzymane zadania bojowe do osłony przegrupowania wojsk operacyjnych, stanowiące uzupełnienie głównych zadań bojowych, winny rozwiązać szereg problemów operacyjno-taktycznych wynikających z treści tego zadania.

Pozycja wyjściowa do rozwiązania tych problemów powinno być zawsze ugrupowanie i plan wykonania głównego zadania bojowego oraz zalecenia wynikające z operacyjnej koncepcji osłony przegrupowania wojsk operacyjnych.

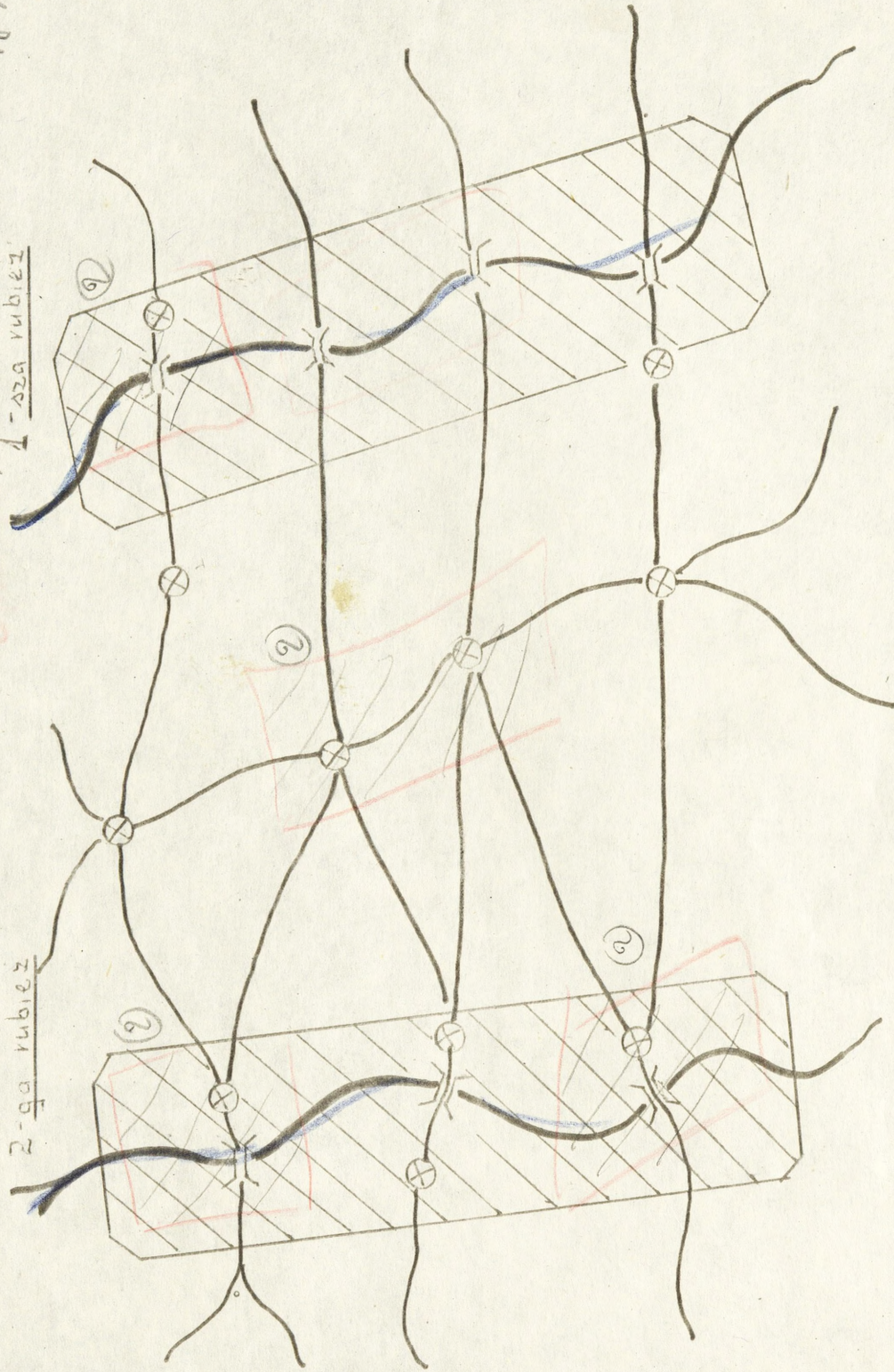
Operacyjna koncepcja osłony przegrupowania wojsk operacyjnych może np. zalecać:

1. Koncentrację wysiłku obrony powietrznej na 1-2-ch rubieżach wodnych /schemat 6/;
2. Koncentrację wysiłku obrony powietrznej na kilku określonych obiektach /węzłach/ komunikacyjnych /schemat 7/;
3. Koncentrację wysiłku obrony powietrznej na wybranych rejonach koncentracji lub dniówkowania wojsk operacyjnych /schemat 8/;
4. Może także zalecać koncentrację wysiłku obrony powietrznej kolejno /w określonym czasie/ na każdej z trzech w/w grup obiektów /schemat 9/.

5/ *Walter dwój*
Realizując zalecenia operacyjnej koncepcji osłony przegrupowania wojsk operacyjnych Korpus OPK, w zależności od posiadanego ugrupowania sił /do wykonania zadania głównego/, w jednym wypadku może nie przewidywać ich przegrupowania, uzupełniając potrzeby czasowo przydzielonymi siłami OPL wojsk, lub innymi siłami OP czasowo podporządkowanymi/pr plot, plm, pododdziały WRT, przeciwdziałania radioelektronicznego/. Rozwiązanie takie wygodne z punktu widzenia ciągłości wykonywania zadania głównego zmusi do dokonania korekty dotychczasowego planu działań bojowych Korpusu OPK, szczególnie jego części dotyczącej wykorzystania lotnictwa myśliwskiego. Nowe obiekty osłony wpłyną na wyznaczenie

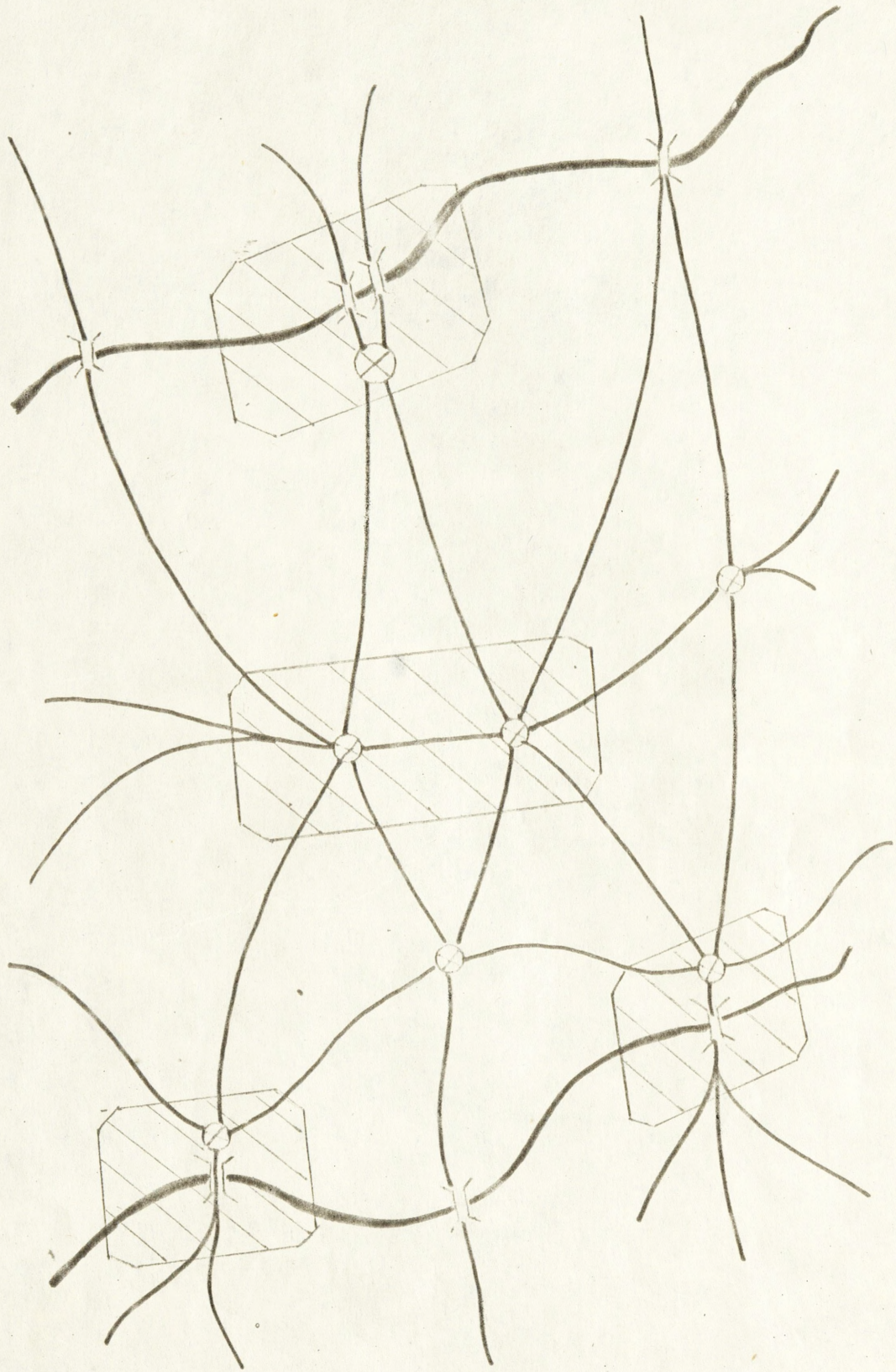
SKUPIENIE GŁÓWNEGO WYSIŁKU OBRONY POWIETRZNEJ-NA RUBIEŻACH WODNYCH

rys. 6 - NA Wybrzeżu obrotach do kierunku przeciwnego



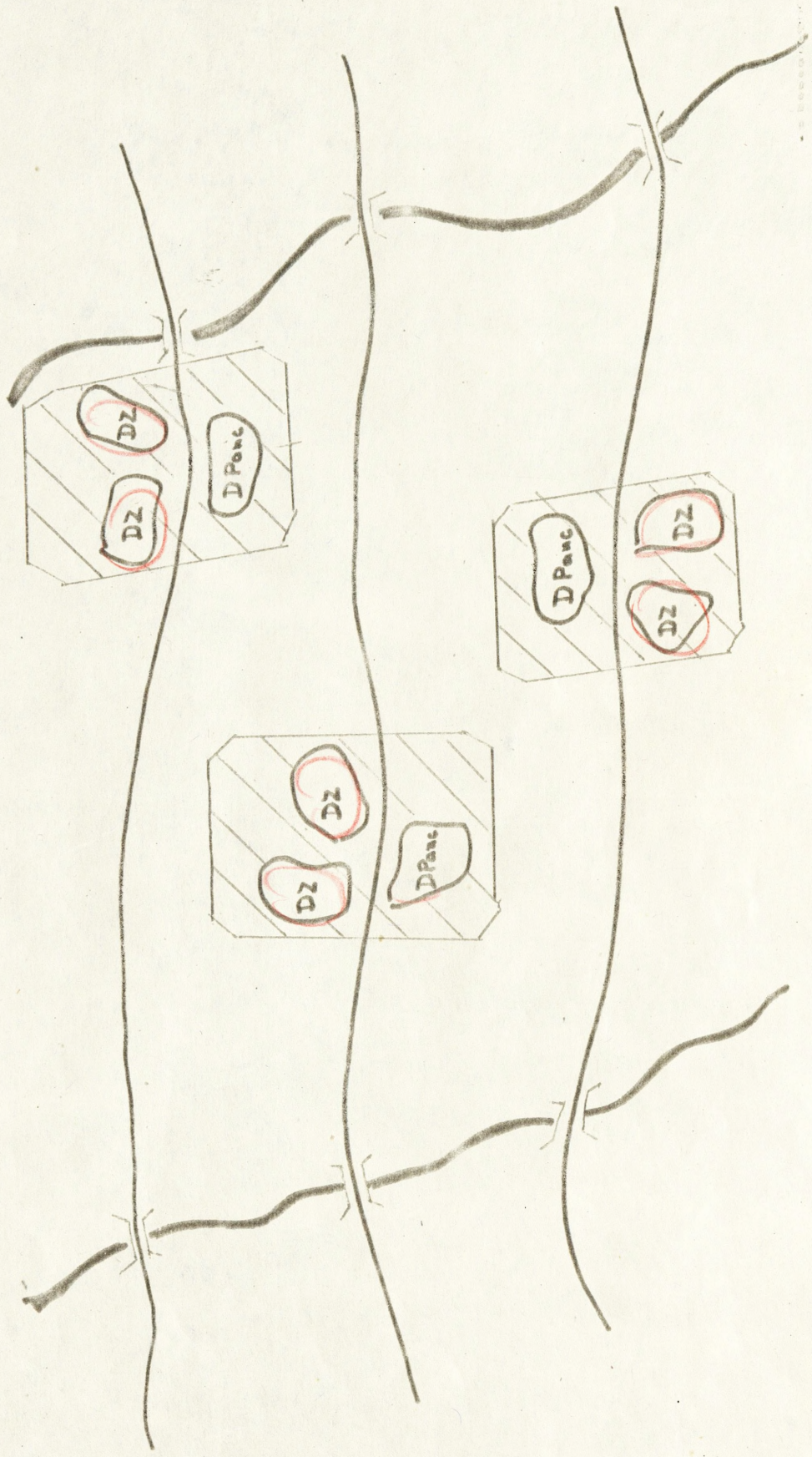
⊗ - węzły komunikacyjne

rys. 7 SKUPIENIE GŁÓWNEGO WYSIŁKU OBRONY POWIETRZNEJ NA WYBRANYCH OBIEKTACH KOMUNIKACYJNYCH

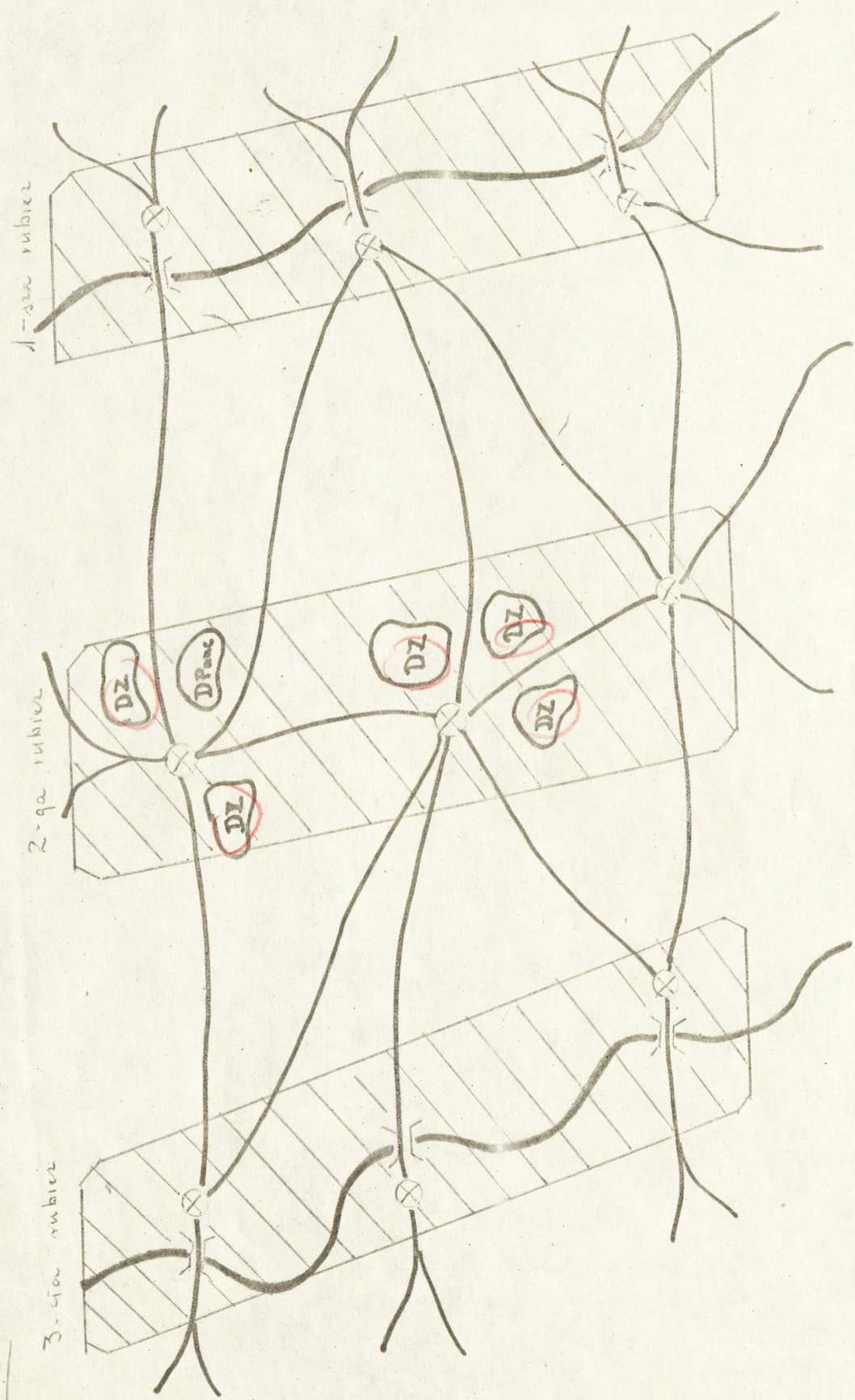


rys. 8 SKUPIENIE GŁÓWNEGO WYSIŁKU OBRONY POWIETRZNEJ NA REJONACH ZESRODKOWANIA / DNIÓWKOWANIA /

WOJSK OPERACYJNYCH



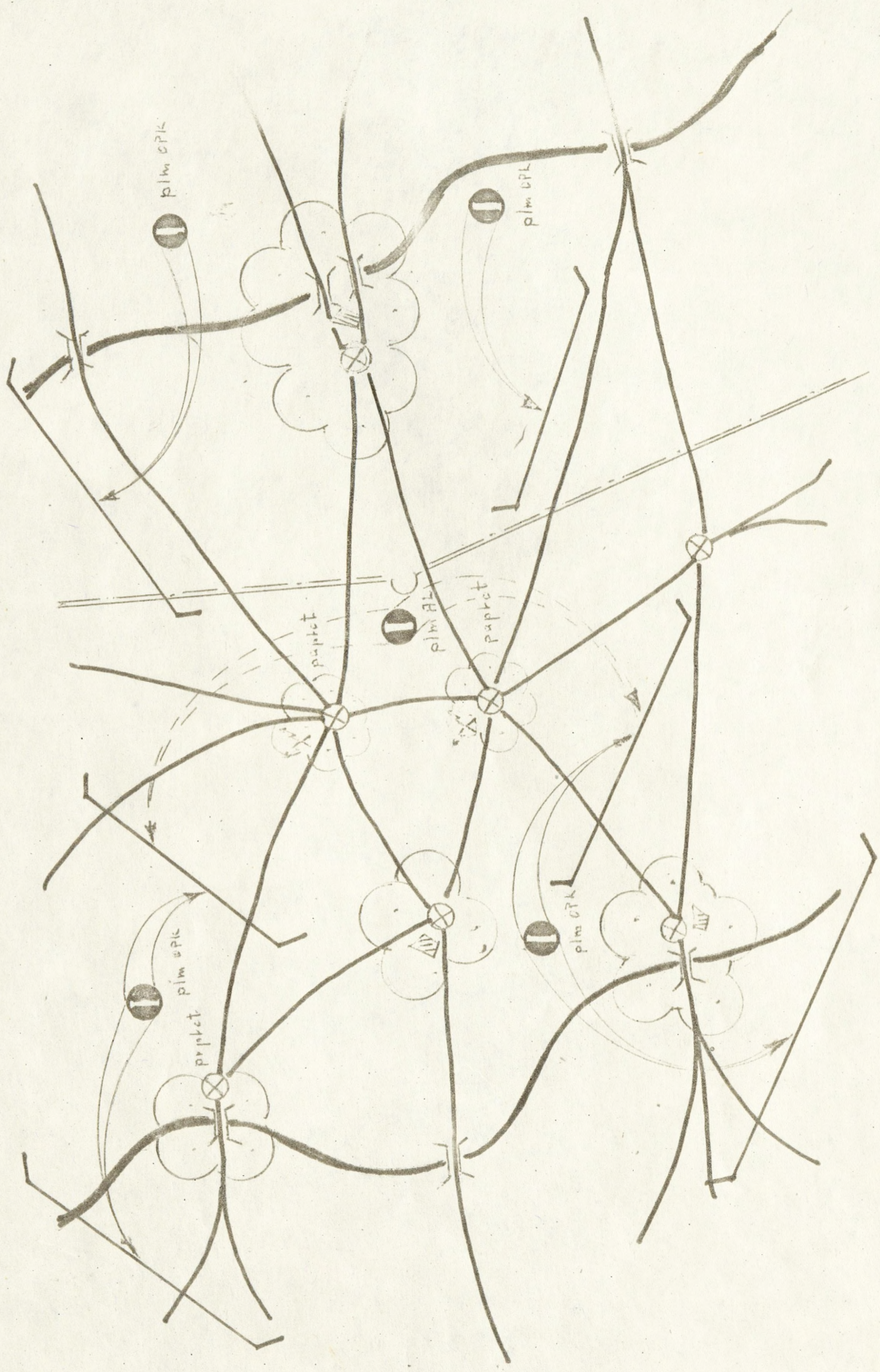
rys. 9 SKUPIENIE GŁÓWNEGO WYSIŁKU OBRONY POWIETRZNEJ KOLEJNO NA OKREŚLONYCH OBIEKTACH



nowych rubieży zwalczania ŚNP nieprzyjaciela, stref dyżurowania w powietrzu, a może nawet patrolowania. Nowe elementy ugrupowania /siły OPL wojsk, LM/, korekta dotychczasowego planu wykorzystania lotnictwa myśliwskiego zmuszą napewno do korekty planów współdziałania wewnątrz korpusu OPK, a może nawet korekty, lub uzupełnienia istniejącego systemu dowodzenia i związanego z tym uzupełnienia, lub korekty ugrupowania i wykorzystania wojsk radiotechnicznych. Idea tego rozwiązania przedstawiona jest na schemacie 10.

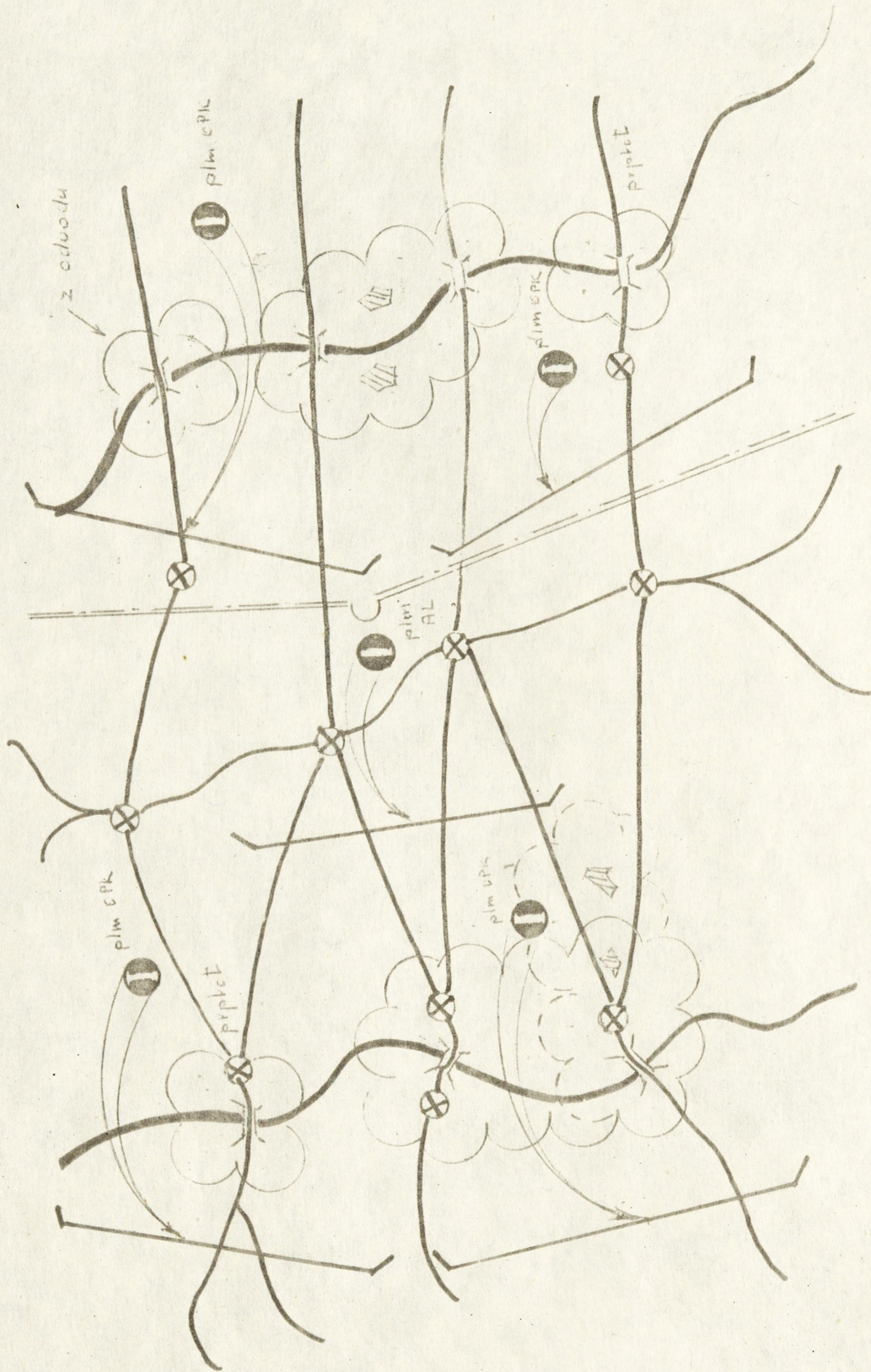
W innym wypadku, kiedy potrzeby osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych będą znacznie odbiegały od potrzeb wykonywania /względnie przewyższały potrzeby wykonania/, zadania głównego Korpusu OPK, a siły dodatkowo /czasowo/ przydzielone nie zabezpieczą tych potrzeb, konieczne będzie dokonanie manewru dotychczas posiadanymi siłami OP i zbudowanie nowego ugrupowania bojowego, odpowiadającego potrzebom osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych i częściowo potrzebom wykonywania głównego zadania bojowego. Manewr taki powinien ograniczać się do przegrupowania części dywizjonów artylerii raketowej, pododdziałów LM RLP, środków przeciwdziałania radioelektronicznego na niewielkie odległości, a tylko w wyjątkowych wypadkach całych oddziałów WR i LM. Nowe ugrupowanie sił Korpusu OPK zbudowane drogą częściowego manewru oraz poprzez wprowadzenie nowych sił OP /czasowo podporządkowanych/ zmusi z kolei do reorganizacji systemu dowodzenia, współdziałania wewnątrz Korpusu OPK, a może nawet z sąsiadami. Rozwiązanie to spowoduje konieczność opracowania nowego wariantu planu działań bojowych Korpusu OPK, przystosowanego przede wszystkim do osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych.

rys. 10 ZAMIAR OSIŁONY PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH - WARIANT 1



ZAMIAŁ OŚŁONY PRZEGRUPOWUJĄCYCH SIĘ WOJSK OPERACYJNYCH - WARIANT 2

rys. 11



Idea tego rozwiązania przedstawiona jest na schemacie 11. Wydaje się, że każdy z Korpusów OPK w określonych warunkach powinien zdecydować się na jedno z w/w rozwiązań. Przewidywane różne warunki poprzedzające wykonanie osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych mogą wskazywać potrzeby rozpatrzenia i przyjęcia w określonym Korpusie OPK obydwu rozwiązań i potraktowanie ich jako wariantów /1 i 2/ działań bojowych Korpusu OPK w czasie osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych. Może także okazać się konieczne przyjęcie w jednym z Korpusów OPK większej ilości wariantów wykonania tego zadania. Np. kiedy całość przegrupowujących się wojsk operacyjnych będzie przechodziła tylko przez jeden Korpus OPK, który może zostać specjalnie wzmocniony na okres wykonania tego zadania.

Oczywiście każdy z rozpatrywanych wariantów osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych wprowadzony będzie w życie na określony sygnał przed rozpoczęciem wykonania tego zadania. Korpus OPK dysponujący przygotowanymi 2-3-ma wariantami wykonania tego zadania, w zależności od czasu jakim będzie dysponował do określonego terminu realizacji osłony i sytuacji bojowej, wybierze najwygodniejszy wariant działań bojowych.

Wybierając jeden, lub więcej z przedstawionych wariantów działań, konieczne wydaje się wcześniejsze przygotowanie /chyba już w okresie pokoju/ stanowisk startowych, pozycji, lotnisk, innych elementów ugrupowania, środków łączności i zabezpieczenia co ułatwi i przyspieszy przeprowadzenie manewru siłami, lub ugrupowanie sił okresowo przydzielonych i rozpoczęcie działań w/g określonego wariantu.

W pierwszym wariantcie celowe wydaje się wcześniejsze przygotowanie stanowisk startowych, ogniowych, lotnisk i innych elementów ugrupowania przede wszystkim dla sił przydzielonych do Korpusu OPK na okres wykonania osłony przegrupowania wojsk lądowych.

W drugim wariantcie zakres prac przygotowawczych będzie znacznie większy i winien zabezpieczyć przegrupowanie sił własnych oraz ugrupowanie sił przydzielonych do danego Korpusu OPK na okres wykonania zadania.

Przygotowane wcześniej elementy ugrupowania wojsk OPK do osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez rejony obrony Korpusów OPK winny być dokładnie maskowane, aby nie zdradzały zamiaru ugrupowania sił OP i wariantów działań bojowych.

Z wariantami działań bojowych łączy się problem ugrupowania i sposobów działań bojowych rodzajów wojsk w Korpusach OPK.

Z operacyjnej koncepcji osłony będzie także wynikać konieczność zastosowania strefowych, obiektowo-strefowych, lub obiektowych ugrupowań artylerii raketowej. W wypadku konieczności koncentracji wysiłku osłony na 1-2 rubieżach dominować powinny strefowe i obiektowo-strefowe ugrupowania artylerii raketowej. W innych wypadkach ugrupowania obiektowe, lub obiektowo-strefowe.

Artylerię lufową /OPL/ z zasady będzie wykorzystywało się do osłony małych obiektów komunikacyjnych, lub mostów. Nie wykluczone jest wspólne wykorzystanie artylerii lufowej i raketowej do obrony określonych obiektów.

Właściwości osłony przegrupowania wojsk operacyjnych z zasady nie będą miały większego wpływu na ugrupowanie lotnictwa myśliwskiego w Korpusach OPK, chociaż może zaistnieć potrzeba korekty

w jego bazowaniu, szczególnie w wypadku konieczności wykorzystania w Korpusach OPK dodatkowych sił LM. Potrzeby osłony przegrupowania wojsk zmuszą do nowego spojrzenia na sposoby działań bojowych LM w Korpusach OPK. Znacznie zwiększy się zastosowanie sposobu działań z dyżurowania w powietrzu i patrolowania szczególnie na wewnętrznych rubieżach /w głębi rejonu obrony KOPK/.

Fakt ten zmusi także do utrzymywania w oddziałach drugorzutowych LM większej ilości sił w gotowości bojowej nr 1.

Nie w pełni uzasadniona wydaje się lansowana od niedawna tendencja "przywiązywania" lotnictwa myśliwskiego do konkretnych obiektów osłony, między innymi do obiektów komunikacji, rejonów ześrodkowania wojsk itp. "Takie "przywiązywanie" lotnictwa myśliwskiego do obiektów osłony przekreśla jego główny walor bojowy - manewrowość i możliwość wykorzystania na dalekich podejściach.

Większe wykorzystanie LM na wewnętrznych rubieżach może zmusić do zorganizowania dodatkowych punktów naprowadzania wewnątrz rejonu obrony Korpusów OPK, a może nawet korekty ugrupowania wojsk radio-technicznych w niektórych korpusach OPK.

Środki przeciwdziałania radioelektronicznego własne i czasowo podporządkowane, celowe wydaje się wykorzystywać do osłony stałych węzłów komunikacji, mostów i ściśle powiązanie pracy tych środków z elementem dowodzenia wojskami OPK.

Jednym z ważniejszych problemów w czasie organizacji i realizacji osłony przegrupujących się wojsk operacyjnych przez terytorium kraju jest ilość sił OP zaangażowanych do wykonania tego zadania, ich wykorzystanie i sposoby działań bojowych czynnych środków OP.

Organizatorami osłony przegrupowania wojsk operacyjnych przez terytorium kraju będą wojska OPK, a główną siłą obronną siły OPK. Z zasady sił tych będzie za mało, szczególnie w warunkach konieczności jednoczesnego wykonywania głównego zadania bojowego wojsk OPK i osłony przegrupowujących się wojsk jednocześnie przez całe terytorium POLSKI. Nie może być wówczas mowy o wzmocnieniu np. jednego Korpusu OPK siłami OP z innych Korpusów OPK.

Wiemy o tym, że do wykonania tego zadania z zasady będzie się wykorzystywać siły OPL wojsk, czasami LM AL, a w wyjątkowych wypadkach jeszcze inne siły OP. Wykorzystanie ich jednak z zasady obwarowane będzie szeregiem ograniczeń - czasem przebywania w rejonach OPK, przywiązaniem do maszerujących wojsk operacyjnych i innymi warunkami.

W naszych warunkach na okres wykonania osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych celowe byłoby uruchomienie rezerwowych sił OP, podporządkowania centralnego lub korpuśnego, przygotowanych do wykorzystania w czasie wykonywania zadań dodatkowych.

✓ Problemu tego szerzej rozpatrywać się będą. Wydaje się, że przewidywane zorganizowanie manewrowych grup artylerii raketowej w wojskach OPK jest dobrym początkiem rozwiązywania tego zagadnienia.

2 Wróćmy jednak do zagadnień wykorzystania sił OPL wojsk, LM AL i innych sił OP przebywających w czasie osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych w rejonach obrony wojsk OPK. Siły te /pułki raket plot, plm, poddziały WRT, p/relekt. pozostające w gestii związków operacyjnych wojsk lądowych, /poza środkami organicznymi związków taktycznych wojsk lądowych/ rozwijane w określo

nych miejscach, nawet na krótki okres /1-3 dni/ powinny być podporządkowywane dowódcom określonych korpusów OPK, włączane do systemu OPK i wykorzystywane w/g planów Korpusów OPK.

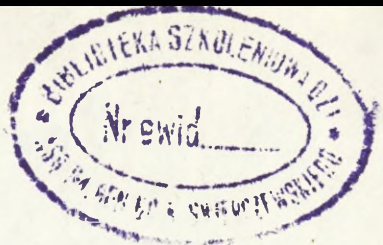
Terminy i warunki ich wykorzystywania w systemie OPK powinny być uzgodniane przed ich przybyciem do planowanego rejonu wykorzystania na szezeblach operacyjnych wojsk OPK i przegrupowujących się wojsk lądowych. Korpusom OPK pozostawało by włączenie ich do systemu OPK /łącznie z postawieniem im zadań bojowych/, zabezpieczenie ich działań w rejonach obrony Korpusu OPK i racjonalne ich wykorzystanie w/g własnego planu.

Nie przewiduje się włączania do systemu OPK organicznych środków OPL przegrupowujących się związków taktycznych wojsk operacyjnych, choć powinny one być wykorzystywane do bezpośredniej obrony powietrznej tych związków w czasie postojów, a także mostów węzłów komunikacyjnych i innych obiektów w czasie wykorzystywania ich przez dany związek.

Wydaje się rzeczą trudną do zrealizowania ciągle zabezpieczenie tych środków OP przez wojska OPK w informację o nalotach nieprzyjaciela, choć przy właściwej organizacji już dzisiaj zadanie to jest możliwe do wykonania /np. w relacji PSD - przebywające w pobliżu środki OPL wojsk/.

Dla Korpusów OPK konieczna jest znajomość rejonów okresowego rozmieszczenia tych środków OP, ich możliwości i właściwości ogniowych przede wszystkim w celu zapewnienia bezpieczeństwa działań własnego lotnictwa.

To właśnie jest jednym z powodów potrzeby ścisłego współdziałania Korpusów OPK ze związkami operacyjnymi wojsk lądowych przegrupowu-



jących się przez rejon obrony danych Korpusów OPK.

Wydaje się koniecznym, aby minimum na dobę przed rozpoczęciem przegrupowania się danego związku operacyjnego wojsk lądowych przedstawiciel tego związku przybył na SD Korpusu OPK. Zapoznał dowódcę Korpusu OPK z planem przegrupowania danego związku i wykorzystaniem organicznych środków OPL, otrzymując jednocześnie informację o obronie powietrznej przegrupowujących się wojsk realizowanej siłami OP Korpusu OPK.

Przedstawiciel przegrupowującego się związku operacyjnego wojsk lądowych przez cały okres przegrupowania danego związku przez rejon obrony Korpusu OPK winien przebywać na SD Korpusu OPK i informować jego dowódcę o przebiegu przegrupowania i na bieżąco uzgadniać interesujące obydwie strony zagadnienia.

Kilka słów o dowodzeniu działaniami bojowymi wojsk OPK w czasie osłony przegrupowujących się wojsk operacyjnych przez terytorium kraju.

Jak stwierdziliśmy wyżej zvariantowane plany osłony przegrupowania wojsk operacyjnych, obejmujące manewr środkami OP, wprowadzenie nowych środków OP, ugrupowanie i wykorzystanie sił OP, dowodzenie nimi i inne elementy powinny być przygotowane w okresie pokojowym. Decyzję na ich realizację /wprowadzenie w życie/ zgodnie z rozwojem sytuacji bojowej i potrzebami wojsk przegrupowujących się powinien podjąć i doprowadzić do Korpusów OPK szczebel operacyjny wojsk OPK. Decyzja ta winna określać wariant działań wojsk OPK, czasy zakończenia przygotowania i prowadzenia osłony przegrupowania wojsk operacyjnych, wskazówki dotyczące realizacji tego zadania w danej konkretnej sytuacji /np. w powiązaniu z jednoczesnym

wykonywaniem zadania głównego, realizację tego zadania tylko przez część podległych Korpusów OPK/ i inne zagadnienia.
Konkretne plany przegrupowania wojsk operacyjnych w określonej sytuacji bojowej /znacznie odbiegające od przewidywanych/ mogą zmusić do wprowadzenia zmian w przygotowanych wariantach planów osłony przegrupowania wojsk operacyjnych na szczeblu operacyjnym wojsk OPK i w Korpusach OPK. Zmiany te mogą dotyczyć ilości sił OP wydzielonych do osłony, rejonów ich ugrupowania, koncentracji wysiłku osłony i innych elementów. Doraźne wprowadzenie takich zmian napewno utrudni i przedłuży okres przygotowania do działań bojowych, może także odbić się na skuteczności osłony. Niestety, na takie doraźne wprowadzenie zmian w planach działań bojowych, wojska OPK muszą być przygotowane i kto wie czy w każdym z opracowanych wcześniej wariantów osłony nie należy pozostawić jakiegoś "marginesu", umożliwiającego szybkie wprowadzenie podyktowanych bieżącymi wymaganiami korekt.

Samo dowodzenie działaniami bojowymi wojsk OPK w czasie realizacji osłony przegrupowania wojsk operacyjnych /zwalczanie nalotów ŚNP npla/ w zasadzie nie będzie odbiegało od dowodzenia w trakcie wykonywania zadania głównego.

Specyfika przedmiotu osłony /jego przemieszczanie się, przesuwanie się najważniejszych obiektów osłony/ może zmusić do sukcesywnego przesuwania rubieży i obiektów skupienia głównego wysiłku osłony. Zmianę głównego wysiłku osłony może narzucić także nieprzyjaciel poprzez koncentrację działań /np. tylko na określone obiekty/ uprzednio przez nas nie przewidywaną.

Wszystkie te elementy wskazują, że dowodzenie wojskami OPK w czasie osłony przegrupowania wojsk operacyjnych musi być bardziej elastyczne, jak na szczeblu operacyjnym, tak i na szczeblu operacyjno-taktycznym. Czynnikiem utrudniającym dowodzenie w czasie wykonywania tego zadania, podobnie jak w czasie wykonywania zadania głównego, będzie masowe stosowanie przez nieprzyjaciela zakłóceń radioelektronicznych oraz dążenie do zniszczenia szeregu elementów systemu OPK, przed przystąpieniem do dezorganizacji przegrupowania nowych wojsk operacyjnych.

Tyle o osłonie przegrupowania wojsk operacyjnych przez wojska OPK.

II. OSŁONA DESANTÓW POWIETRZNYCH I KONWOJÓW MORSKICH PRZEZ
=====

WOJSKA OPK

=====

Ranga i znaczenie tych dwóch zadań dodatkowych /schemat 1/ są znacznie niższe od zadania omawianego wyżej. /Dlatego też na omówienie ich w tym wykładzie poświęcimy znacznie mniej czasu i nie będziemy odwoływali się do historycznych przykładów ich wykonywania/. Zadania te wojska OPK znacznie rzadziej będą wykonywały. Do wykonywania tych zadań z zasady będą angażowane tylko pojedyncze Korpusy OPK, a zatem będą to zadania o charakterze operacyjno-taktycznym, a nawet taktycznym. Szcebel operacyjny wojsk OPK zleci wykonanie tych zadań Korpusom OPK. Z zasady jednak nie będzie narzucał operacyjnej koncepcji ich wykonania, w większości wypadków ograniczając się do udzielenia ogólnych wskazówek dotyczących wykonywania tych zadań, przydzielenia dodatkowych sił OP, organizacji współdziałania między Korpusami OPK, lub z innymi rodzajami sił zbrojnych.

Obydwa te zadania mogą być wykonywane w różnych okresach działań wojennych - w początkowym okresie wojny i w trakcie jej trwania, przed, lub w trakcie prowadzenia operacji zaczepnych i obronnych przez wojska operacyjne. Mogą być wypadki, kiedy wykonanie tych zadań zbiegnie się z wykonywaniem osłony przegrupowania operacyjnych wojsk lądowych. Sytuacja taka napewno znacznie utrudni wykonanie każdego z tych zadań. Jeśli natomiast osłonę desantów powietrznych i osłonę konwojów morskich będzie się wykonywało bezpośrednio po zakończeniu osłony przegrupowania wojsk lądowych, fakt ten może ułatwić wykonanie, przynajmniej jednego

z tych zadań /np. osłonę przelotu desantu powietrznego/.

Do wykonania tych zadań Korpusy OPK winny być także przygotowane już w okresie pokoju /oczywiście do osłony konwojów morskich tylko nadmorski Korpus OPK/. Dostyc szczegółowo może się już w czasie pokoju przygotować do osłony konwojów morskich nadmorski Korpus OPK. Po otrzymaniu od marynarki wojennej przewidywanych wariantów tras przejścia konwojów morskich, właściwości konwojów morskich jako obiektów osłony - nadmorski Korpus OPK może z góry opracować szereg wariantów osłony i przygotować się do ich realizacji. Po otrzymaniu konkretnego zadania bojowego wybrać któryś z przygotowanych wariantów działań przygotować go do aktualnych warunków i sytuacji bojowej i po stosunkowo krótkim przygotowaniu przystąpić do osłony konwoju morskiego. Do osłony przelotu desantów powietrznych Korpusy OPK mogą przygotować się tylko w formie ogólnej. Trudno bowiem już w okresie pokoju ustalić korytarze ich przelotu, ich składy i warunki lotu. Po tym krótkim wstępie możemy przystąpić do omówienia węzłowych zagadnień wykonania tych dwóch zadań przez wojska OPK.

Konwój morski - ruchomy obiekt osłony, składający się z kilku lub kilkunastu okrętów, przechodzący w odległości 3. - 15. km od wybrzeża morskiego, z prędkością od 12 do 20 węzłów, najczęściej wyposażony we własne środki obrony przeciwlotniczej /PKM, artylerię plot/.

Obiekt na ogół trudny do zamaskowania, wrażliwy na działania ŚNP /szczególnie w warunkach dziennych/. W zależności od wielkości i znaczenia jak magnes przyciągający na siebie ŚNP nieprzyjaciela szczególnie poruszając się w kierunku dofrontowym.

Obiekt na ogół niewygodny do osłony przez wojska OPK, z zasady absorbujący dużą ilość sił OP /nie zawsze efektywnie wykorzystanych/, w związku z usytuowaniem z zasady po-za granicą optymalnych możliwości bojowych Korpusu OPK.

Aktualnie poglądy na osłonę konwojów morskich wyraźnie lansują:
po pierwsze - konieczność wydłużenia radiolokacyjnego pola wykrywania przez wysunięte w kierunku spodziewanych nalotów SNP npla okręty dozoru radiolokacyjnego;
po drugie - sztafetową osłonę konwoju morskiego przez kolejne pułki LM rozmieszczone wzdłuż wybrzeża morskiego sposobem dyżurowania i patrolowania w powietrzu.

Z zasady artylerię raketową niewiele, lub w ogóle nie angażuje się do osłony konwojów morskich.

W związku z koniecznością wykorzystania dużej ilości sił LM do osłony konwojów morskich, bardzo często przewiduje się okresowe wzmocnienie nadmorskiego Korpusu OPK siłami LM z innych Korpusów OPK, lub z innych źródeł np. AL.

Na ogół znany ^{jest} typowy sposób osłony konwoju morskiego przez Korpus OPK. ~~_____~~
~~_____~~

W warunkach kiedy posiadamy wzdłuż całego wybrzeża morskiego rozwiniętą artylerię raketową /różnych typów i właściwości bojowych/ pora spojrzeć na sposoby osłony konwoju morskiego przez pryzmat nie w pełni wykorzystanych możliwości bojowych artylerii raketowej w czasie wykonywania tego zadania.

Wydaje się konieczne sprecyzowanie wyraźnego wymagania pod adresem marynarki wojennej, aby trasy przejścia konwojów morskich

przechodziły w strefach ognia artylerii raketowej.

Jednocześnie wzmocnić źródła informacji o nalotach ŚNP nieprzyjaciela rozmieszczone na okrętach dozoru radiolokacyjnego poprzez prowadzenie okresowego rozpoznania powietrznego samolotami myśliwskimi na zagrożonych kierunkach oraz sprawniejsze wykorzystanie danych rozpoznania radioelektronicznego.

Zrezygnować natomiast z ciągłego, sztafetowego dyżurowania i patrolowania lotnictwa myśliwskiego na kierunku przechodzenia konwoju morskiego, zastępując ten sposób działań LM zwiększoną ilością samolotów myśliwskich dyżurujących w gotowości bojowej nr 1 na lotniskach i wprowadzanych do działań na wykryte już cele.

Sposób ten /przedstawiony na schemacie 12/ pozornie może wydawać się nie do przyjęcia. Po przeprowadzeniu jednak dokładnych kalkulacji /przede wszystkim czasowych/, rozważeniu jego ujemnych i dodatnich stron, w naszych warunkach możliwy jest do zastosowania /oczywiście nie jako sposób jedyny!/

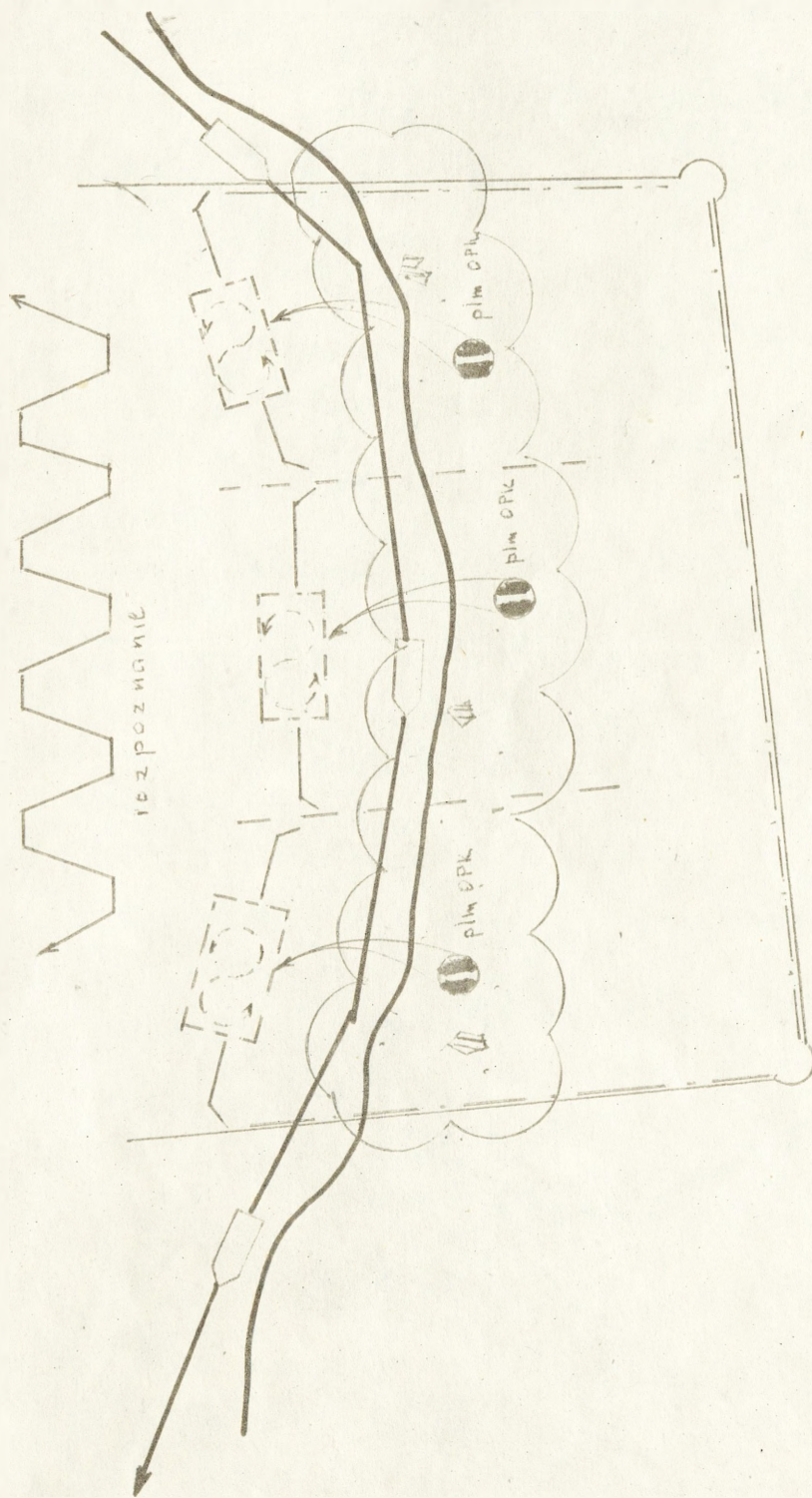
Zdajemy sobie w pełni sprawę, że parasol ognia artylerii raketowej nie jest wystarczającym środkiem zapewniającym osłonę konwoju morskiego, szczególnie przed celami lecącymi na małych wysokościach i stosującymi zakłócenia radioelektroniczne.

Sposób ten z góry zakłada znacznie większe ryzyko w osłonie konwoju morskiego. W wypadku nie wykrycia, lub późnego wykrycia nalotu ŚNP nieprzyjaciela, pierwsze grupy samolotów nieprzyjaciela niemal bezkarnie mogą zaatakować konwój /w tym wyraża się to ryzyko/.

Powstaje jednak pytanie - czy pierwsze grupy samolotów nieprzyjaciela, w pierwszym zająsci, zaatakują konwój?.

rys. 12 OSŁONA KONWOJU MORSKIEGO

wariant



Przecież z zasady pierwsze grupy w pierwszym zająsci u będą rozpoznawały obiekt swych działań, część z tych samolotów może być ostrzelana przez artylerię raketową, powstanie pewne zamieszanie i opóźnienie w wykonaniu pierwszego uderzenia przez kolejne grupy samolotów nieprzyjaciela.

Ze szczegółowych kalkulacji czasu wynika, że w tym czasie pierwsze samoloty z gotowości bojowej nr 1 powinny wejść do walki, niemal natychmiastowo potęgowane przez następne samoloty.

W kolejności należało by rozpatrzyć jak prowadzić walkę w dalszej fazie. Zdecydować ^{się} na działania we wspólnej strefie z artylerią raketową, zrezygnować z działań artylerii raketowej, czy też działać w oddzielnych strefach, wyprowadzając LM przed strefę ognia artylerii raketowej. Ta ostatnia propozycja ^{jest} najprostszą w realizacji i zyskuje coraz więcej zwolenników, nie tylko w czasie osłony konwojów morskich.

Przedstawiony sposób osłony konwoju morskiego przez Korpus OPK napewno jest kontrowersyjny, umożliwia racjonalne wykorzystanie LM, zakłada jednak duże ryzyko i w związku z tym najprawdopodobniej będzie mógł być stosowany tylko w określonych warunkach, jako sposób uzupełniający do stosowanych obecnie sposobów osłony konwojów morskich.

Desant powietrzny - z punktu widzenia osłony, obiekt o dwóch właściwościach.

W pierwszej fazie osłony - w czasie ześrodkowania wojsk desantu i załadowania na środki transportu powietrznego, będzie to obiekt naziemny, rozmieszczony w trzech-pięciu rejonach, w skład których wejdą także lotniska załadowania.

będą decydowały się na manewr posiadanymi siłami OP i dokonywanie poważniejszych zmian w istniejącym systemie OPK. I w tym wypadku przydałyby się siły rezerwowe /grupy manewrowe/ artylerii raketowej, które można by wykorzystać do bezpośredniej, okresowej osłony ześrodkowania i załadowania desantu powietrznego.

Pozostaje zatem problem osłony desantu powietrznego w czasie jego przelotu przez rejony obrony Korpusów OPK.

Rozpatrzmy wariant, kiedy desant powietrzny będzie przelatywał przez rejony dwóch Korpusów OPK /podobnie jak założono w czasie ćwiczenia/ i te dwa Korpusy OPK mają mu zabezpieczyć bezpieczny przelot przez terytorium kraju.

W sytuacji takiej zaraz na wstępie wyłania się zagadnienie koncepcji osłony przelotu desantu powietrznego przez rejony obrony Korpusów OPK. W większości wypadków Korpusy OPK będą dążyły do wykonania tego zadania w ramach istniejącego systemu OPK - nie naruszając istniejącego ugrupowania, systemu dowodzenia, a nawet planów działań bojowych. A zatem, celowe byłoby aby trasy przelotu desantu powietrznego umożliwiały realizację osłony bez potrzeby przegrupowywania wojsk OP, wprowadzenia większych korekt w planach działań bojowych itp.

Powstaje zatem pytanie, czy z punktu widzenia prowadzenia osłony przelotu desantu powietrznego trasy te winny przechodzić przez strefy ognia artylerii raketowej, czy też z określonych względów nie przechodzić ?

Generalnie rzecz biorąc trasy lotu samolotów transportujących desant powietrzny nie powinny przechodzić przez strefy ognia artylerii raketowej OPK, ponieważ, nawet przy idealnie zorganizowanym współdziałaniu, będzie to utrudniało prowadzenie ognia przez

artylerię raketową. Nie znaczy to oczywiście, że artylerii raketowej nie będziemy wykorzystywali do osłony desantów powietrznych. Będzie ona zwalczała cele na podejściach do lecącego desantu powietrznego i w myśl planu działań bojowych Korpusu OPK do zwalczania desantu powietrznego.

Nie znaczy to także, że w warunkach wyraźnego dążenia dowódców lotnictwa transportującego desant powietrzny do skrócenia /prostowania/ tras lotu desantu nie może on przelatywać nad jednym - dwoma ugrupowaniem bojowym artylerii raketowej, szczególnie w głębi terytorium kraju.

Wynika z tego, że zaangażowane do osłony przelotu desantów powietrznych Korpusy OPK powinny mieć wpływ na ustalenie tras przelotu lotnictwa transportującego desant. Może to także uzgodnić z lotnictwem transportowym szczebel operacyjny wojsk OPK, a stawiając zadanie bojowe Korpusom OPK do osłony przelotu desantu powietrznego przez ~~kazac~~ jednocześnie uzgodnione trasy przelotu desantu powietrznego.

Problem wykorzystania lotnictwa myśliwskiego do osłony przelotu desantu powietrznego. Od dawna utarł się pogląd, że przelot desantu powietrznego przez terytorium kraju można osłaniać siłami lotnictwa myśliwskiego niemal wyłącznie z położenia dyżurów w powietrzu i patrolowania i poprzez bezpośrednie towarzyszenie. Stosowanie tych sposobów jest napewno nieodzowne w strefie frontowej i w niektórych wypadkach w przyfrontowych rejonach OPK. W głębi terytorium kraju stosowanie tych sposobów wydaje się niekonieczne. Może je niemal w pełni zastąpić sposób dyżurowania na lotniskach oraz utrzymywanie, odpowiednio do potrzeb, zwiększonej ilości sił w gotowościach bojowych nr 1 i 2.

Konieczne jednak wydaje się, nawet w warunkach nie korygowania ugrupowania sił OP, opracowanie planów działań bojowych Korpusów OPK do osłony określonego przelotu desantu powietrznego.

Plan taki, opracowany w oparciu o decyzję dowódcy Korpusu OPK do osłony przelotu desantu powietrznego, winien zawierać idee osłony oraz elementy jej wykonania. Między innymi siły OP wyznaczone do osłony desantu, sposoby ich wykorzystania, rubieże wprowadzenia do działań lotnictwa myśliwskiego, warianty i sposoby współdziałania LM z artylerią raketową w czasie osłony desantu powietrznego, dowodzenie siłami OP, współdziałanie z sąsiadami w czasie desantu powietrznego itp.

Przykładowy wariant osłony desantu powietrznego przez Korpusy OPK przedstawiony jest na schemacie 43.

Na tym schemacie przedstawione są różne sposoby osłony przelotu desantu powietrznego przez rejony obrony dwóch Korpusów OPK, poza bezpośrednim towarzyszeniem siłami LM.

Czy ten sposób w naszych warunkach można całkowicie wykluczyć ?

Wydaje się, że w określonych warunkach, bezpośrednio przy strefie frontowej, może także na kierunku nadmorskim celowe okazać się jego stosowanie.

x

x

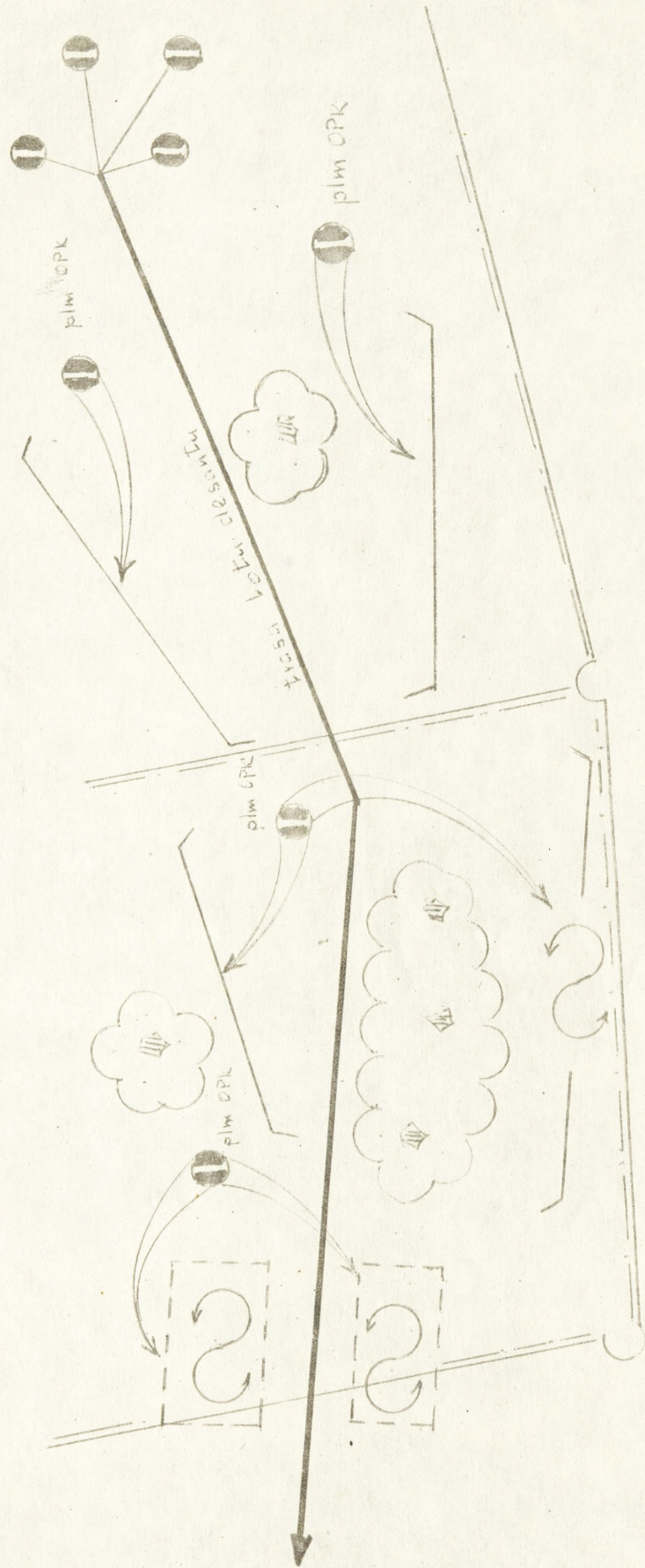
x

Kilka słów zakończenia. Wszystkie omówione w czasie wykładu zadania, oraz sposoby i warianty ich wykonania nie są obce dla naszych wojsk OPK. Wojska OPK w czasie ćwiczeń i treningów

OSŁONA DESANTU POWIETRZNEGO

wariant

rys. 13



wielokrotnie je wykonywały /może nie w takim zakresie, jak na obecnym ćwiczeniu/ wykazując niezłe umiejętności w ich rozwiązywaniu. Niejednokrotnie jednak wyłaniały się zagadnienia, których rozwiązanie nastroczało pewne trudności w ich rozwiązaniu.

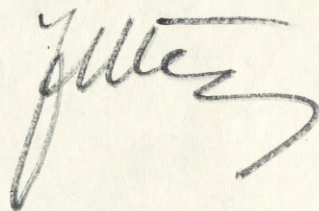
W wykładzie starałem się uwypuklić je i zaproponować sposoby ich /może nie szablonowego/ rozwiązania.

W wykładzie starałem się przedstawić tylko zasadnicze problemy, dlatego też nie omawiałem takich zagadnień, jak możliwości bojowe wykonania tych zadań i szeregu innych, które najprawdopodobniej udokumentowały by niektóre, być może wątpliwe propozycje rozwiązań

Załączniki:

13 rysunków / w tym rysunki nr 3,4 i 5 jawne / w tekście. *już*

płk doc.dr Jerzy MACHURA



Wydruk. w 4 egz.

Egz. nr 1-4 - Kanc. Tajna
Wyk. płk Machura
Druk. HR dnia 20.02.73 r.
Nr ks.masz. 0159/WL



